

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristo stopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

V Ljubljani 17. oktobra.

V sinočni zadnji seji kranjskega deželnega zbora je vladni zastopnik deželni načelnik g. Widman odgovoril na interpelacijo dr. Zarnika in tovarišev zaradi germanizacije. Odsek za poročilo o delovanju deželnega zbora je namreč nasvetoval resolucijo v kateri deželni zbor odločno protestuje proti temu, da je vlada germanizirala ljubljansko učiteljsko pripravnico, gimnazijo v Kranji in Novomestu. Ta resolucija je bila sprejeta. Pri tej priliki je vstal vladni načelnik in rekel, da vlada ne misli germanizirati, da ako se nemški poduk pospešuje, godi se na korist slovenskega prebivalstva, ker more potem iz dežele ven s pomočjo nemščine; da bi pa vlada imela germanizacijske namere (tendence) to sumničenje vlada odločno odbija. To je ves odgovor.

To je bil in nij bil odgovor na interpelacijo. Vladni zastopnik je tako formo izbral, da se po deželnem poslovníku nij mogla začeti o njegovem odgovoru debata, kakor je bila nameravana. On je namreč vstal pri točki, ki je tudi o germanizaciji govorila, omenil je stvar, indirektno tudi interpelacijo Zarnikovo, vendar imenoval je nij. Ker je tako samo še poročevalec dr. Poklukar govoriti smel, odgovarjal je na vladni odgovor in rekel, da vlada sicer tendenco germanizacije taji, ali fakt, katere germanizacijo mej slovenskim narodom delajo, vlada ne more tajiti. Ako so fakta istinita, potem je tudi germanizacija istinita.

To je sicer dober odgovor, ali glede

važnosti stvari je bil prekratek in presuh. Obžalovali so celo klerikalni poslanci, kakor smo čuli, da nij bil poročevalec dr. Zarnik, ki bi bil zgovorno in odločno z novimi fakti osvetil otlost Stremayrjevih fraz, da nij „namere“ germanizirati.

Mi ne moremo vladnemu zastopniku odgovarjati kakor bi radi, ker je znano, da imamo „tiskovno svobodo“. Le dve kratki.

Vlada nema „tendence“ germanizirati naš narod, pravi ona. A vlada nas faktično germanizira, tako mi dokazujemo. Nu, dajmo menjati. Mi radi prepustimo vladi in Stremayrju naj ima misel, ali „tendenco“ kolikor mu drago; samo faktično naj slovenskih uradnikov izven dežele ne tira ni z nemškimi nadomešča temuč nam domačine, ki se z ljudstvom razumeti mogó, mej domačini pusti in v šoli slovenščini k vsemu razvoju pomaga s tem, da jej pot odpre, kot učni jezik v vsem. S tendenco ali namero samo nas vlada ne bode germanizirala, pač pa omenjene naredbe naši narodnosti škodujejo.

Še zopernije je siljeno nemško jerobstvo, katero pravi, da morajo naše srednje šole za to neške biti, da moremo čez slovensko mejo ven na Nemško. Kakor, da bi nas nameravali vse dresirati in poslati za nemške koloniste kam gori v rajh „pobožnih šeg“ in Bismarkovih zaporov. Ali naš slovenski narod misli ostati v svojih mejah kjer nad 1000 let uže prebiva; in kateri iz njega srede hočejo iz teh mej, bodo se uže naučili kar jim treba, talenta imamo za tuje jezike vsaj toliko kot Švabi, če več ne.

A nehvaležno delo je navidezne razloge

pobijati. Za to rečemo, da, ko bi tudi kaj resnice bilo na tej „dolžnosti“ vlade, jezik Tusnelin v naše slovanske glave vlijati iz „kulturnih“ uzrokov, — mi se za to lepo zahvaljujemo! Kot Slovani (kajti, ko bi Slovenci, kakor nas je samo 1½ milijon malo, sami bili brez slovanskih bratov na jugu in severu, ki so naša moralna zaslomba in naš up za bodočnost, ne bi se germanizaciji tako vstavljali, ker bi morali obupati), kot Slovani se moramo in hočemo odločno braniti vsemu kar nemštvo v naš narod cepi in mu spoštovanje do svojega jezika jemlje. Za to bomo stali vedno na straži, in če nas vlada ne bode poslušala, poslušal bode nas slovenski narod, in bode nam kasnejši čas hvaležen za brambo njegove narodne svetinje, kakor bode obsodil one izrodce, ki so iz njegove krvi vzrasli, a delali s tujcem pod eno odejo proti svojemu rodu, iz momentnih osebnih koristij, iz samopašnosti, gole materialne boljšeživosti ali celo iz lakomosti po penah dvomne „časti“.

Deželni zbori.

Deželni zbor kranjski.

(XI. seja 15. oktobra.) Poslanec Robič kot novovoljenec stori obljubo.

Poslanec Murnik poroča v imenu fi nančnega odseka v proračunu kranjskega deželnega zaklada in stavi sledeče nasvete:

1. Proračun Kranjskega deželnega zaklada in njegovih podzakladov za leto 1875 se s skupno potrebščino 411.276 gld. 95 kr. in skupno zaklado 72.269 gld. 20 kr. potrdi.

Listek.

Kantorčica.

Roman s pogorskega zakotja.

(Češko spisala Karlina Světla; poslovenil Franjo Tomšič.)
(Dolge.)

Mrakotova je zbirala v čumnati smetano; za njo se je prikradel pri odprtih vratih žarek jutrajnega solca, v katerem si je veselo igralo nekolik mušic. Gospodarica je nejevoljno opazovala te mušje plese a roka se žlico jej je počasi opala. Vzdihnila je, da je mušicam na svetu tako veselo in da se mora človek tu tako mučiti, in truditi, in če se mu tudi najboljšje godi. Vsega je imela dosta pa koliko se je uže najokala! Poprej zavoljo moža, zdaj zavoljo sina. Več kakor leto mu nij pisala; nij mogla zavoljo razkačenosti nad tem, kar je počel, niti vedela nij kaj dela, kako se ima in je-li...

Tu jo je nekdo od zadej objel in poljubil njeno skrbno lice sto in stokrat. To

je bil tisti, na katerega je baš tako tužno mislila.

Izgubljeni sin se je vrnil pod očetovsko streho k materinemu srcu, da bi nikoli, nikoli več ne odšel! Vskliknil je Otik omamljeno mater k sebi stiskaje.

Ona se je prijela za glavo, kakor bi se hotela prepričati, ali bedi ali sanja; nij vedela, kaj se z njo godi.

„Vi ste vendar iz mej vseh ljudij najboljše z ‘menoj mislili“, nadaljeval je sin poljubovaje njene roke. „Ko bi bil pri vas ostal — ne bilo bi se mi zdaj treba rediti zavoljo tega, kar imam za soboj. Ali popravim to; boste videli, da popravim! Vendar le nijsem bil zastoj v Pragi; tam sem se puščil in zdaj vem na tanko, kaj je v meni. Tacega občana, kakoršen bode iz mene po tacih izkušnjah, nij tu daleč in na široko.“

Zdaj je pala zopet mati sinu okolo vratu; jokala je da se jej je hotelo srce ustaviti, a zdaj le od neizrekljivega veselja in sin se je zjokal z njo.

„Hvala bogu!“ dejala je; „končno te je vendar prava modrost obšla. Saj sem zmirom pravila, da nijsi noben zel človek. Vsemu, kar uganjaš, je edini uzrok to, da te nij mati vzredila in ti si prišel mej sebične ljudi, katerim je več bilo na svojem lastnem dobičku nego na tvojem. A kaj se je tako na enkrat s tobój zgodilo, da si prišel k spoznanji? Ne, zdaj mi nikar ne pravi; lačen in truden si. Anka, Anka, glej no, kdo je prišel? Hitro kakšno kavo, pa da bode za kaj!“

A sin nij imel miru; sedel se je zraven matere na klop mej prazne in polne latvice ter se zagledal kakor poprej ona v raje plesočih mušic, ter pripovedoval od začetka do konca, kako je bilo in kaj se je z njim godilo. Niti enega gibljaja svoje duše nij zamolčal, nij tajil svoje nade, da se mu posreči, Enefo končno vendar le pomiriti.

„O tem sem prepričan, da si nij družega priljubila in si ga priljubila ne bode“, dokončal je svojo izpoved.

Gospodarica je sumljivo majala z glavo.

2. Za potrebno zalogo primanjke v znesku 339.007 gl. 75 kr. se imajo za leto 1875:

a) 20% priklada na vse direktne davke, izvzemši doklado za vojaščino, in

b) 10% priklada na davek vžitnine od vina, vinskega in sadnega mošta in od mesa pobirati.

3. Konečni znesek primanjke, katere nima popolne zaloge v dohodkih teh priklad in v prisežkih dohodkov prejšnjih let ali v blagajnični gotovini, se ima poravnati s tem, da se sme k glavinskem premoženju deželne zaklada spadajočih javnih obligacij toliko začasno zastaviti, kolikor bo treba in sicer k večem, da se preskrbi zajem v znesku gotovine 100.000 gl. (sto tisoč gold. a. v.).

4. Deželnemu odboru se ukaže, da najvišje dovoljenje za pobiranje pod št. 2 a) et b) zaznamovanih deželnih priklad, in zaradi potrebne zastave pod št. 3 omenjenih obligacij po navadnem potu zadobi.

5. Dovolj se za vrnavanje Save in za stavbe v bran Savskih bregov pri Krškem, katere se bodo izvrševale na državne stroške donesek 3000 gl., in sicer tako, da se leta 1875 začne plača v 3 letih vsako leto po 1000 gl.

Vse odobreno.

Dalje poroča v imenu šolskega odseka, o prošnji kranjske deželne učiteljske konference, da bi se krajnim šolskim svetom odzela pravica nasvetovati učitelje in izročila deželnemu šolskem svetu.

Poročevalec nasvetuje, da se ta prošnja zavrže.

V generalni debati o tem se oglasi dr. Bleiweis. On odgovarja Dežmanu, ki je v eni prejšnjih sej rekel, da na Tirolskem je kar se omike tiče zelo temno, in skuša dokazati, da nij tako.

Dr. Schrei govori zoper nasvet šolskega odseka in za peticijo. On pravi, kam bomo prišli, če krajnim šolskim svetom ta pravica ostane, ko bi se enkrat sklenena resolucija uresničila, da smejo biti učitelji tudi občinski tajniki.

Dr. Costa pravi, da kranjska učiteljska konferenca je tisto šolsko temoto o kateri je g. Dežman govoril res sijajno pokazala. Jaz sem bil pri obravnavah pričnoč

„Ljubica, dečko, nij mati“, dejala je; „njune ljubezni so čisto različne. Zraven je še Enefa ponosnega srca, ki se le enkrat možu nakloni in če je goljufano, pak do smrti rado samo ostane ter ljubezen zaničuje. Ne vem, ne vem, če zna odpustiti; v njej nemaš nobene slabosti in taki ljudje ne razumejo omahljivosti drugih. Kar si bil proč, nijsem z nobenim od Podgajskih govorila; tudi Jenika so prenehali sem pošiljati. Ko bi ga ne bila po naključbi srečala in iz njega izvlekla, kaj se je zgodilo, še bi vedela ne bila, zakaj se je vse tako naglo obrnilo. Bilo mi je jako žal, da so se tudi name zvezili; saj nijem mogla pomagati. Morda so čakali, da sama tja pridem, ali kako iti tja, ko . . .“

„Ako je sklenila, da neče o meni več slišati, pri tem se ve da tudi ostane“, vzdihne Otik; „pa morda, ko se jej bode prepričanje vrnilo, da sem zdaj drugi, nego tedaj, ko je to obljubo storila. —“

„Saj bomo videli“, tolažila ga je mati.

(Dalje prih.)

in res obžalovati se mora, da so se taki zastopniki učiteljstva v deželno konferencijo poslali. O tem kar konferenca zahteva nema nič sklepati, in bolje bi bilo, da bi se bila pečala s pedagoškimi stvarmi. Napad na krajne šolske svete je popolnem neopravičen, saj nijso gospodje prosilci naveli ni enega dokaza. Da je pomanjkljivost tudi pri tej instituciji, tega ne tajim. da bi bilo pa tako kakor „L. Schulztg.“ in „Tagblatt“ pišeta, to pa tudi nij istina. Če g. Schrei pravi, da učitelji uže vedo, kako so okolščine, in da se volijo učitelji po okusu deželnega nadzornika ljudskih šol. Občine pa, ki toliko za šole plačujejo, ne bi imele potem nobenih pravic. Povsod stoje še okrajni šolski sveti samo na Koroškem so jih odpravili. Drugi razlog pa, ki govori zoper odpravo krajnih šolskih svetov je ta, da bi mi s tem pospeševali le germanizacijo. Mi pa hočemo obvarovati svojo narodnost. Minister Stremayer je rekel ko se je realka otvorila da neče germanizirati. Jaz mu to verjamem (jaz pa ne. Stavec.) morebiti ministri nečejo grmanizirati, ali vendar je tako, kajti druga je, kako se postave glase in kako se izvršujejo. Nas ki hočemo da ostanemo Slovenci imenujejo „Deutschenfresser“ in vendar ne zatajujemo nemščine, vsaj še tisti glasoviti Bleiweisov Sprachenzwangsgesetz je imel mnogo nemščine.

Vladni zastopnik Hočevar pravi, da so bili učitelji pri konferenci, „elite“ kranjskega učiteljstva, in da deželni nadzornik ljudskih šol g. Pirker, nij nič pritiskal na učitelje, kako naj glasujejo. Da bi vlada hotela germanizirati, nij res, naj se pove le en slučaj. Dr. Costa. V Postojni in Kamniku je odstranjena slovenščina, in na realki.

Hočevar. Realka nij ljudska šola (smeh), da se je pa ljudski šoli v Postojni uvedlo nekoliko nemščine, temu uzrok je ta, da so občine za to prosile, in je po državni ljudski šolski postavi, dovoljeno.

Dr. Zarnik pravi, da bode govoril za odsekov predlog in sicer iz dveh stališč, to je z narodnega in liberalnega. Občine ki plačujejo učitelje morajo tudi kaj pravic imeti. Ko bi se odpravili krajni šolski sveti, bi se mnogim občinam pri učiteljih ravno taka godila, kot pri duhovnih, ki jih občinam ali faram pošilja škof, če jih tudi nečejo. — Akoravno marsikateri krajni šolski svet nij tak, kakor bi moral biti, vendar zaradi tega se ne sme zametavati ves inštitut. Kranjska učiteljska konferenca pa ne bi bila poslala nikoli te prošnje sem, če bi bil deželni šolski svet naroden. Velika večina krajnih šolskih svetov je namreč narodna, nemškovalnih je le tu in tam kje, ki tudi navstavlja nemškovalnega učitelja, kakoršnega pa narodni krajni šolski sveti nečejo. Gospoda moja, nemškutarija, ki se zdaj le po malem širi, širila bi se potlej po nenarodnem deželnem šolskem svetu v velikem štilu in — tam zajec tiči! Potem bi nastavljal deželni šolski nadzornik Pirker učitelje, kakor bi se mu zljubilo.

(Deželni glavar opomui govornika naj pusti osebo iz debate.)

Dr. Zarnik: To nij mogoče, mi moramo govoriti z navajenjem imen, da se ve, da mislimo Pirkerja ne na pr. Šolarja.

Da povem kako dela g. Pirker navedem nekatere slučaje. Gosp. Pirker je prišel v Cerknico in tam učitelja nagovarjal, kako bi

se moglo malo nemščine pri računanji uvesti in ko vidi na zidu slovenske table, ukaže učitelju, da ima to precej odpraviti. Ko mu učitelj zavrne, da nema drugega in da bode stene potem prazne, pravi Pirker, da je to vse eno, in da te ne smejo viseti. Še popoldne ob 3. je prišel g. Pirker v šolo pogledat, če so uže slovenske stenske table odstranjene in ker še nijso bile, precej je to zahteval, da se nemudoma zgodi. V ljubljanske ljudske šole so se po prizadetji Pirkerjevem vpeljale zopet tiste knjige, za germaniziranje ustvarjene, iz katerih smo se po absolutizmom učili: šilo Ahle, miza Tisch itd. Če se reče, da nij Pirker pri deželni učiteljski konferenci na učitelji pritiskal, jaz to odločno zanikujem. Gospoda moja, učitelji so se pred začetkom konference zmenili, da na noben način ne bodo za to glasovali, da bi bil c. kr. uradniki. Ali tako se godi kadar hočejo miši mački zvonec privezati! Pirker je kar ukazalno mignil in učitelji so glasovali za kar je hotel.

(Dežman vpije: To nij res!) — Dr. Zarnik: Res je! Jaz to sodnijsko dokazem, ako želite, ich stelle einen gerichtsmässigen beweis her! Dežman molči. Učitelji, ki so pri „Lehrervereinu“ imajo vso pravico, oni delajo kar hočejo. Tako je šel Eppih, ne da bi bil koga vprašal kar za 14 dnij proč, nek naroden učitelj pa, ki se je hotel udeležiti slovenskega pedagoškega kongresa na Dunaji in ki je prosil ravnatelja Horvatna le za en dan odpusta pred počitnicami, nij ga dobil. Gospoda moja, tako se godi narodnim učiteljem od germanizatorjev, in takih slučajev je mnogo. Zato pa pravim, da krajni šolski sveti so nas bedem „unsere burg“ za našo narodnost in kdor bi za kratenje njih pravic glasoval, ta je izdajalec našega naroda. Ko bi pa nemškutarskim učiteljem iz nemškutarskega „Lehrervereina“ naši šolski narodni krajni sveti ne bili dovoljni, naj se nemškutariji slobodno izselijo iz slovenske dežele. Mi jim bomo plačali še pot, vojaško godbo jim bomo najeli, s turško muziko jih na nemško mejo spremili, in jim rekli: Meine herren wir wünschen Ihnen viel glück auf den weg und ein schönes wetter! (Dobro, dobro!)

K besedi se oglasi poslanec Dežman.

(Konec prihodnjič.)

Zakon, da se odpravi učnina ter preuredita §§. 45. in 46. postave od 29. aprila 1873 l. št. 21. se glasi:

S privolitvijo deželnega zbora Moje vojvodine Kranjske ukazujem tako:

I. člen. Učnina je odpravljena po vseh ljudskih in meščanskih učilnicah Kranjske vojvodine, samo na Ljubljanskih učilnicah te vrste ne.

II. člen. Občinskemu svetovalstvu deželne glavnega mesta Ljubljanskega se daje pravica, da po Ljubljanskih učilnicah, zaznamovanih v I. členu, učnino še dalje obdrži, ali kakoršna je bila do zdaj, ali manjšo, ali da jo vso odpravi.

III. člen. Moč izgubivajo vsa določila deželne postave od 29. aprila 1873 leta št. kar jih je gornjima členoma navskriž.

IV. člen. §§. 45 in 46 deželne postave od 29. aprila 1873 leta šte. 21. sta ovr-

žena, ter namesto njiju naj moč dobodo naslednja določila.

V. člen. Učilniška poslopja zidati vzdrževati ter dajati jim notranjo upravo, to je dolžnost šolskih občin.

VI. člen. Ako se uže poprej vidi, da učilniških prihodkov (§§. 36. in 37. deželnegá zakona od 29. aprila 1873 l. št. 21.) ne bode dovolj, da bi se prihodnje leto mogli z njimi poplačati umerjeni razhodki učilniške občine (razven učilniške občine deželnega glavnega mesta Ljubljanskega), naj se doplača razven stroškov v V. članu navedenih iz normalno-učilniškega zaklada kolikor je presežka.

Če prihodkov normalno-učilniškega zaklada nij dovolj, da bi zalegli za njegove potrebe, naj se po deželnem zakonodarstvu razpiše po teh potrebah umerjen poseben deželni naklad za normalno-šolski zalog na vse neposrednje, prikladom za deželni in zemljodvezni nalog podvržene davke (razven tistih v Ljubljanskem mestnem okraju).

Preudarjeni troški učilniških občin naj se v to namero o pravem času po deželnem učilniškem svetovalstvu položé pred deželni odbor.

VII. člen. Za ustanovitev in razhodke ljudskih učilnic v deželnem glavnem mestu Ljubljanskem naj potrebno skrb ima njegovo občinsko svetovalstvo, katero je upravičeno v to namero na vse neposrednje davke brez izrednega priklada razpisati do po 10 gold. učilniškega naklada od vsakih 100 gld. rednega davka. Za višje odstotke učilniškega naklada je treba deželnega zakona.

VIII. člen. Občine, v katerih je domačega učilniškega zaklada zadosti, da z njimi zalagajo vse potrebe svojih ljudskih učilnic, imajo pravico, s prebitki, če jih je morebiti od tega zaklada kaj, plačevati deželne naklade normalno-šolskega zalogá v občini predpisane.

IX. člen. Za ustanovitev in razhodke meščanskih učilnic naj potrebno skrb imajo učilniški okraj, kateri so upravičeni, v to namero na vse neposrednje davke brez izrednega priklada razpisati do po 10 gold. okrajnega učilniškega naklada od vsakih 100 gld. rednega davka. Za višje odstotke tega naklada je treba deželnega zakona.

X. člen. Ta zakon stopi v moč 1. januarja 1875. leta.

XI. člen. Mojima ministroma za bogočastje in nauk ter za financije naročam, ta zakon izvršiti.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 17. oktobra.

Deželni zbori so se vsi včeraj zaprli le spodnje-avstrijski se zapre denes.

Češki deželni zbor je sklenil deželni nadmaršal z govorom, v katerem je z zadovoljstvom poudarjal udeleževanje mladostev. Prej se je sprejela resolucija Čeha Pravoslava Trojana, naj se zbor zopet na spomlad skliče.

„Narodni Listy“ prinašajo pismo 53 podripskih občin dr. Riegru, v katerem se pasivna politika neudeleževanja dež. zbora odločno pogublja, ter pravi, da se staročehi te taktike zaveznikom za ljubo drže, ki niso za narodni blagor.

Dunajskega srednjega mesta volilci so imeli 15. volilni shod. Ponujalo se je več kandidatov s fraz polnimi obljubami in ustavoverjem. Le govor profesorja dr. Steina

je bil nad višino vsakdanjosti, vendar je videti, da ga vladni listi ne bodo podpirali.

Vnanje države.

Francoski republikanski poslanci so sklenili vlado v permanenčni komisiji zaradi španjske zadeve interpelirati, (namreč španjska Serranova vlada toži, da se iz francoske meje karlistični upor podpira, ter je španjski zastopnik v Parizu tako žugajoče o tem govoril, da so vsi menili, da stoji Bismarck za hrbtom).

Akoprem se iz Španije došla novica da je don Karlos v trebuh ustreljen nij kot resnična potrdila, vendar dohajajo novice, ki poročajo, da don Karlosova rebelija koncu bliža, ker na izdaji, razdvoji in odpadu umirá.

Dopisi.

Iz Trsta 15. okt. [Izv. dop.] „Novi predlog volilne postave za Trst“ — s tem napisom je prinesel naš „Cittadino“ v nedeljo uvodni članek, v katerem na vse pretege dokazuje „krivico“, da slovenska okolica za se svoje zastopnike voli. Kako krivični so nam Slovencem ti Lahi, naj kaže ta članek umazanega „C.“: v Trstu volijo 4 volilni razredi, po 12 zastopnikov vsak, in okolica v svojih šestih okrajih po enega v okraji. Po tem takem, srdi se „C.“, voli okolica; ali volijo Slovenci zase 6 zastopnikov, kar nij v nobenem kraju Avstrije, kar je proti vsemu smislu postave, kajti v Avstriji je volilna postava brez razločka narodnosti uvedena, a ravno v naši okolici volijo Slovenci zase. V tem vidi „C.“ veliki greh in ugovarja celo, da je to vladi na škodo. „C.“ navaja za svoj dokaz, da je v Beču 100 tisoč Slovanov pa ne volijo separatno svojega zastopnika. Ubogi „C.“ bi lahko logično do tega prišel, da je v Avstriji prav malo Italijanov, torej tudi nij treba poslancev, ka-li? Dunajske Slované nam predstavlja, a ne ve, da so okoličani kompaktna celota, prvi naseljeni prebivalci starši ko Lahi, in bivamo na slovenski zemlji, rojeni so bili naši pradedi na njej, in so tudi umirali na njej. Poglejmo pa v Trst. Tu nahajamo iz vseh vetrov priromane prebivalce, posebno Italija prav za prav Furlanija daje največji kontinent prihodnikov, kateri se vsilijo v naše dežele, in trgovci, zgolj zagrizeni Lahoni, podpirajo zdatno ta laški živelj in mu dajo dosta podpore in povoda, da se vgnjezdí v Trstu za svoje ne-avstrijske namene. — Nadalje se huduje „C.“ da nij „sloge“ mej okoličani in mestjani, in priporoča, naj bi se „zedinili“ in Slovenci udali. Čudno, da ne (?) razumejo ti Lahi, da okoličani ne morejo nikdar prijazni biti onim, kateri so jih leta 1868 po ulicah pobijali, ter jim smrt kričali; nikdar ne morejo biti prijazni okoličani onim, kateri jim kos za kosom stare pravice iz okoličanske prejšnje veljave iz rok trgajo in izpipljejo, da jim drugega ne ostane, nego slovenska narodnost, po kateri še gleda laška stranka poželjivo še to zatreti, ako bi bilo mogoče. Pa okoličani vedo, da imajo s krutim in zvitim nasprotnikom in hudim sovražnikom bojevati se za svoj biser, in tako nij mogoče nikakoršne zveze in gnjile sloge vzdržavati, ampak le gledati, da se boré sami in v zvezi z sosednjimi Goričani in Kranjci. Deželni zbor ima po oni zadnji živahni debati jako kilove seje; za nadaljevanje nove volilne reforme še sklepali ne more, ker nema zadostno glasov, kajti desnica

izostaje iz sej in tako bode zopet za letošnje leto šla po vodi nova volilna reforma Hermetova kot celota. Za drugikrat pa bode morda solnce okoličanom bolj svitlo sijalo in se zna reč nanagloma tudi zasukati.

Domače stvari.

— (Slovenske družbe), društva, in zbrani posamezniki po vsej Sloveniji naj jutri v pondeljek, ko se odpira jugoslovansko vseučilišče, telegrafično slovensk pozdrav pošljejo „odboru za otvorjenje vseučilišča“.

— (Deželni zbor kranjski) je predsinočnem končal svojo sesijo.

— (V Zagreb) je šlo z vlakom danes zjutraj ob 1/4 4, (če je vreme kolikaj ostalo lepo od tedaj ko smo list pisali in do zdaj, ko je bralcem v rokah) okolo 80 narodnjakov, mej temi okolo 40 Sokolcev v društveni obleki.

— (Slovenska Matica.) Knjige za l. 1874 bodo kmalu natisnene. Da se ne bodo knjige komu zastoj dajale, zaradi tega prosi odbor slov. Matice vse tiste njene ude, in poverjenike, kateri nijso še dosedaj poslali prineska za 1874 l., naj blagovole to hitro storiti, ker sicer bi bil odbor prisiljen, da neplačnike izbriše iz zapisnika slovenske Matice. Doslej je samo nekaj čez polovico plačanega za 1874 l. — Opomniti se pa mora tudi to, da so nekateri udje uže za več let dolžni.

V imenu odbora

Ivan Tušek, tajnik.

— (V Žavci) je bil g. Dragotin Žuža zopet enoglasno za župana izvoljen.

— (Iz Košane) se nam piše: 12. t. m. smo imeli pod vodstvom okrajnega glavarja volitev glavnega odbora za občino Košana, in se je izvolilo v najlepšem redu in miru 19 odbornikov. — F. P. svak nekdanjega večnega župana Senožškega, kateri je pred nekolikim časom v Košano priromal, nam se je hotel z vso močjo za župana urediti, ali ljudstvo nij ga hotelo. Na dan volitve vložil je v III. volilnem razredu 3 glase, v II. razredu 1 glas in v I. nobenega, njegov kompare M. Z. največji agitator njegov in dose-danji občinski odbornik nij pa zaradi svojega agitiranja nobenega glasa dobil, in tako eden za drugim popustita volitveno sobo.

Razne vesti.

* (Ruskih železnic) nadzorništvo razpošilja ravno zdaj na vse ruske železniške družbe, katero jim brezpogojno prepoveduje, júde v službe železnične ali telegrafsko jemati. Železničnim družbam se ob enem zapoveduje, da se uže nastavljeni uradniki, katerih predniki so v puščavi prepelice jeli, morajo odstraniti in z osobam družih veroizpovedanj nadomestiti. (Najbrž se Rusija boji nemških špijonov, in jud je za to.)

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalessière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezní, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenje in je boljše, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spricval zdravih, brez vsake medicine, mej njimi spri-

čevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneka, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravnika svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castle Stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravnika svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852.

Revalesciere Du Barry v mnogih slučajih nagrađi vsa zdravila. Posebno koristna je pri dristi in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v skalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v glen. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravi svetovalec in člen mnogo učenih druzev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalesciere je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Pripril sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalesciere du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je že bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetje jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalesciere du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalesciere du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

St. 80.416. Gosp. F. V. Beneka, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalesciere). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalesciere ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, sluhšanji in hipohondriji.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgotrajnem bolehanju glave in davljenji.

St. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrb-

nika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanju dušnika, omotici i tišanji v prsih.

St. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznađejni prsni bolečini in pretresu čutnic.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprevajljenji, nespanji in hujšanji.

St. 75.928. Barona Sigmo 10 letne hramote na rokah in nogah i. t. d.

Revalesciere je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V ptehatih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold.

— Revalesciere-Biscuiten v pušicah 4 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesciere-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

— Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbrodu Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenči Ludvig Müller, v Mariboru F. Kolatnik & M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnjah in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah nakaznicah ali povzetjih.

Dunajska borza 17. oktobra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	70 gld.	—	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	74	05	„
1860 drž. posojilo	107	75	„
Akcijske narodne banke	978	—	„
Kreditne akcije	242	—	„
London	110	—	„
Napol.	8	84 1/2	„
C. k. cekini	—	—	„
Srebro	164	10	„

Odpretje gostilnice.

Podpisani se iskreno zahvaljuje vsem čast. gostom gostilnice „pri Šanteljnu“, ki so jo po deset let obilno obiskovali, ter ob enem naznanja svojim p. t. gostom, da je 10. t. m. svojo

gostilnico na bregu

h. št. 187, v baron C o j z o v e j hiši odprl. — Za čvrsto Kozlerjevo pivo, dobro dolensko vino, tečni zajutrek itd. bodé vedno skrbel v vsej udanosti

(294—2)

Fr. Šesik.

Gosp. Josip Gécelj na Dunaji.

Eno rekomandirano in eno navadno pismo leži za Vas „poste restante“ na mestni glavni pošti (Hauptpostamt, Stadt, Poste restante — Bureau). Blagovolite se zanje oglašiti in odgovoriti. (295—3) J. N.

Mnogovrstna zaloga lovskega orožja i drugih lovskih reči.

Podpisani si jemljem čast p. t. občinstvu naznaniti, da se pri meni dobijo najbolje in najceneje

dvocevne Lefauchaux- in Lancaster-ove

puške

po 27—130 gold., kakor tudi

revolverji vsake vrste

po 8—45 gold., potem angleške Lefauchaux- in Lancaster-ove patrone in vse druge k lovu spadajoče reči.

Naročila in razna puškarska dela se promptno izvršujejo. (290—2)

S spoštovanjem

St. Kaiser, puškar,

v Ljubljani, poštne ulice h. št. 55.

Zobni zdravnik

Dr. Tanzer,

docent zdravništva za zobé na c. k. univerzi v Gradcu,

je prišel v Ljubljano, ter biva pri „Slonu“ št. 51 in 52, II. nadstropje, in zdravi specijalno vsaki den (razen nedelje) od 8. zjutraj do 5. ure zvečer. (297—2)

Ostane pa tū le do konca oktobra t. l. Zaradi brezbolestnih operacij je treba v ta namen nekaj časa k pripravljanji.

Najvišje potrjena zdravilna voda zoper ustno gnajlobo, Pulcherin-zobna pasta in zobni prašek se dobiva tū, dalje pri g. Biršicu in Ed. Mahru.

Tuji.

15. oktobra:

Zvropa: Vogrič iz Št. Florjana. — Preve iz Kranja. — Predalič z gospo iz Trsta.

Pri Slonu: Kraus iz Ravenburga. — Kohn iz Višnje gore. — Bervar iz Rudolfovega. — Sinreich iz Dunaja. — Sobwarz iz Zagrebo. — Brencel z ženo iz Grada.

Pri Maliči: Zbašnik iz Cateža. — Bergstein iz Dunaja. — Zwenkel iz Sevnice. — Gorjup iz Trsta. — baron Lehmpuh iz Rudolfovega. — Renker Pukemajer iz Dunaja. — Bohutinsky iz Dvora.

Pri Zamorel: Drn iz Litije. — Stolz iz Jesenice. — Stremer z gospo iz Gorice.

Franc Perko

v Celovcu.

trgovec s specerijskim in materialnim blagom, sprejme precej enega

dečka za učenca

v svojo štacuno. Glavni pogoji so: Znati nemški in slovenski jezik, in znanje zadnjega naj pokaže mladenič s tem, da se s slovenskim pismom ponudi; terja se najmenj dva dobro dovršena razreda realke. poštnje, in dobrovoljno veselo srce, zakaj pustošni, čmerni ljudje nijso za ta stan. (296—1)

Trakuljo

(Bandwurm) ozdravlja tudi pis-

meno

Dr. Bloch na Dunaji,

Praterstrasse 42.

(204—4)

Obežnik.

Ker smo sledeče špecialitete po prav nizke ceni nakupili, je tedaj moremo tudi le po prav nizke ceni (192—1)

razprodavati.

S posebnim spoštovanjem

Dunajsko tisko-tovarniška zaloga na katun,

Stadt, Ruprechtsplatz Nr. 3.

Cenik:

- 1 tucat batistnih rutic otroških z barvenim okrajem 85 kr.
- 1 tucat batistnih rutic dekliških z barvenim okrajem in obrobljeno gl. 1.
- 1 tucat batistnih rutic damskih z barvenim okrajem in obrobljeno gl. 1.30.
- 1 tucat jaconet-rutic damskih z barvenim okrajem gl. 1.60.
- 1 tucat žepnih rutic za gospode z barvenim okrajem in obrobljeno gl. 2.50. Ravno isti preve sorte in elegantni gl. 3.
- 1 jedina damska rutica prve sorte batist-clair z različnimi monogrami črk, (všito ročno delo) 80 kr.
- 1 tucat belo-platnenih rutic gl. 2.
- 1 tucat angleško-zdravilnih frotirnih rutic gl. 3, pripravneje in boljše, nego goba.
- 1 tucat angl. piqué-obrisalov gl. 5.
- 1 tucat turšk. kopelnih obrisalov gl. 9.
- 1 par (2) piqué-odce na posteljo, z raznovrstnimi podobami in barvami gl. 6.
- 1 koherce pisane barve in strižnega blaga za predposteljo gl. 2.50.
- 1 koherce za predposteljo, večji gl. 3.50.
- 1 svilnata ruta damska za okolo vratu gl. 1.
- 1 svilnata ruta damska večji in iz elegantne robe gl. 1.50.
- 1 berol. voln. vratna ruta za gospode gl. 1.
- 1 berol. voln. vratna ruta iz elegantne robe gl. 1.50.
- 1 sviln. vratna ruta za gospode gl. 2.
- 1 sviln. vratna ruta iz elegantne robe gl. 3—4.
- 1 garnitura mizne naprave (pri obedu) za 6 oseb gl. 4.50.
- 1 garnitura mizne naprave za 12 oseb gl. 9.

Na posebno zahtevanje razpošiljamo tudi popolni cenik zaloge naše, dalje zagotavljam, da pošiljamo le dobro blago, ter končno iskreno priporočamo našo firmo in závod.

Wiener Cattun-
Druck - Fabriks - Niederlage,
Stadt, Ruprechtsplatz Nr. 3,
za cerkvijo, naproti zakristiji.

■ Ta cenik naj se blagovolj shraniti, ker se le redko priobčuje. ■

Preselitev štacune.

Podpisani uljudno javljam, da sem dosedaj v Kollman-ovej hiši zraven gledališča, imajočo krojaško štacuno preselil v

Cetinovičevo hišo št. 37, v zvezdi,

kjer je prej bival g. Fr. Fink.

Ob enem se zahvaljujem za dosedaj mi izkazano zaupanje, ter se bodem vedno trudil, čast. mojim odjemnikom in naročnikom ustrezati, kot do sedaj, s vkusno obleko in elegantnim blagom, bolje od vsacega dunajskega krojaškega zavoda.

S odličnim spoštovanjem udani

Jan. Vilj. Strecker,

civilni in vojaški krojač.

V založbi tiskarne družbe sv. Mohora v Celovcu je prišel na svitlo:

Anton Janežičev

slovensko-nemški slovar.

Drugi popravljene in pomnožene natis.

Mehko vezan 2 gold. 20 kr. Trdo vezan s platnenim brbtom 2 gld. 50 kr.

Dobiva se v tiskarnici družbe sv. Mohora v Celovcu in lahko se tudi naročeva pri vseh slov. knjigarjih.

Priredjen je slovarju: Spisek delavcev na slovenskem slovstvenem polji od l. 1550—1874.

Gg. učiteljem priporočamo:

Mali računar za 1. razred ljudskih šol.

Navod, kako naj učitelj začetnike po pripovedih računati uč. — Cena 50 kr. (270—2)